

กองทุนเงินกู้ยืมของรัฐบาลสำหรับชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษามีส่วนสำคัญในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนของชาติจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม มีความกังวลอยู่ไม่น้อยว่ารัฐบาลจะต้องจ่ายเงินอีกมากน้อยเพียงใด โครงการนี้จึงจะถูกโคโดยตัวของมันเอง จี้อะไรในวันนี้นะมันสนองผลรวม ปัญหาของกองทุน และความกังวลดังกล่าว

โครงการทุนเงินกู้ยืมของรัฐบาล ซึ่งเป็นโครงการสวัสดิการสังคมโครงการหนึ่งจัดขึ้นเพื่อให้ครอบครัวที่ยากไร้สามารถส่งบุตรหลานให้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา โดยเปิดโอกาสให้กู้เงินจากกองทุนกู้ยืมที่รัฐบาลจัดขึ้น และผ่อนคืนหนี้ระยะเวลายาวนานถึง 15 ปี โดยเสียอัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 1

โครงการดังกล่าวเริ่มในรัฐบาลชวน 1 แต่ดำเนินการในปี 2539 ในสมัยรัฐบาลบรรหาร และ ได้ต่อเนื่องมาในอีกทุกรัฐบาล เป็นเวลา 6 ปีแล้ว สามารถกล่าวได้ว่า โครงการประเภทนี้ช่วยระงับความคาดหมายต่อพรรคตั้ง แต่ที่ประสบปัญหา ใหญ่ ไข่ม้อย

โครงการได้รับความนิยมนับเป็นอันมากจากประชาชนโดยทั่วไป โดยมีส่วนช่วยครอบครัวฐานะยากจนส่งบุตรหลานให้เรียนต่อเป็นจำนวนถึง 1,700,000 คน ตลอดเวลา 6 ปี รัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินจ่ายเงินเข้ากองทุนอย่างคั่งครึ้นถึงเป็นจำนวนถึง 105,000 ล้านบาท

เมื่อเริ่มโครงการในปี 2539 ประมาณว่าใน 6 ปีจะมีผู้ขอใช้ทุนเงินกู้ยืมเพียง 300,000 คน และต้องการเงินในกองทุนเพียง 63,000 ล้านบาท กองทุนก็จะสามารถหมุนเวียนคืนเงินกิจการต่อไปได้เอง

อย่างไรก็ตามเป็นจริงมีผู้ได้ใช้ประโยชน์จากกองทุนอย่างอันหลวม คือ เกือบ 6 เท่าของที่

✓ ความสำเร็จและปัญหาของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

ประมาณการไว้ครั้งแรก และ ได้ใช้เงินกู้ยืมแล้วเพียงสิ้นเกือบ 2 เท่าของที่ประมาณการไว้

จากการวิเคราะห์โดยคณะผู้ศึกษาของมหาวิทยาลัยอัสสุรกีจึงมีข้อคิดสำคัญที่สุดพบว่า หากเป็นไปตามแผนงานนั้น จะมีผู้มีเงินใช้กองทุนเพิ่มขึ้นทุกปี ในปีหนึ่งๆ จะมีผู้กู้จะเรียนอยู่ประมาณ 1,400,000 คน หรือกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ และกว่าจะครบรอบของการกู้และใช้หนี้หมดซึ่งยาวนานประมาณ 22 ปี จะมีผู้ที่ค้ำเงอระหว่างการศึกษาหรือก่อนหน้าประมาณ 6-7 ล้านคน หากรัฐบาลจ่ายเงินเข้ากองทุนอีกปีละ 28,000 ล้านบาท เป็นเวลา 10 ปีต่อเนื่องกัน ในอนาคตจะบวกกับเงินที่รัฐบาลจ่ายให้กองทุนใน 6 ปีแรกไปแล้ว จะรวมเป็นเงินในกองทุนทั้งสิ้นประมาณ 400,000 ล้านบาท จากการคำนวณดังกล่าวเมื่อถึงปี 2555 กองทุนจะมีเงินหมุนเวียนมากพอโดยไม่ต้องการเงินอุดหนุนจากรัฐบาลอีก และถึงเวลานั้นกองทุนจะปล่อยเงินกู้ออกไปแล้วถึง 600,000 ล้านบาท

มองเพียงตัวเลขสถิติของผู้ได้รับประโยชน์ จะเห็นว่าโครงการประสบความสำเร็จเกินกว่าเป้าหมายที่คาดไว้ตั้งแต่แรก และเป็นโครงการสวัสดิการสังคมที่ประสบความสำเร็จดีจนไม่

สามารถยกเลิกโครงการได้ แต่เป้าหมายหนึ่งความสำเร็จมีผลเพื่อนไปจากความคิดเดิมที่จะให้ผู้ที่ไร้ที่ไม่มีทุน ได้มีโอกาสเรียนต่อ โดยให้แต่ละคนสามารถกู้ได้เต็มจำนวนเท่าที่เรียนและค่าใช้จ่าย ซึ่งประชากรกลุ่มนี้มีเพียงร้อยละ 10 แต่ปรากฏว่าเงินถูกใช้ไปโดยผู้ยากจนที่ครอบครัวยากมีค่าใช้จ่ายบ้าง แต่ไม่พอเพียงที่จะส่งให้ลูกเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ครอบครัวประเภทนี้มีอยู่ในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 50 จึงได้เกิดปรากฏการณ์ที่นักศึกษาจากครอบครัวเหล่านี้กู้จากกองทุนเพียงบางส่วนของค่าใช้จ่าย ทำให้หัวแอมมีโอกาสศึกษาต่อได้ และขณะเดียวกันครอบครัวมีความคล่องตัวทางการเงินขึ้นด้วย เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลานเต็มจำนวน สำหรับครอบครัวที่ยากไร้จริงๆ ส่วนใหญ่ยุติการศึกษาไปแล้วตั้งแต่จบ ป.6 หรือก่อนหน้านั้น

ในแง่ของการบริหาร ถือว่าโครงการปฏิบัติงานได้ดีพอสมควร เพราะเหตุผลหลายประการ (1) เพราะทุกรัฐบาลที่ผ่านมาให้ความสนับสนุนกองทุนอย่างคั่งเนื่อง (2) เพราะการบริหารไม่มีความผิดพลาดอย่างร้ายแรง และไม่เกิดผลการปฏิสัมพันธ์ชอบในหน่วยรับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงการคลัง สำนักงาน

กองทุนกู้ยืมฯ และธนาคารกรุงไทย ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นบังเกิดจากการบริหารในหน่วยงานย่อย เช่น การวินิจฉัยผิดพลาดโดยเจ้าหน้าที่ที่สถาบันการศึกษาปล่อยกู้ใหญ่ที่ไม่ชกจนจริง จึงมีข่าวลือสม่อว่านักศึกษากู้เงินแล้วนำไปเล่นรถจักรยานยนต์บ้าง เขาไปซื้อโทรศัพท์มือถือบ้าง มีการจ่ายเงินล่าช้าโดยธนาคารกรุงไทยบ้าง อาจจะมีบางกรณีที่สถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัยของนักศึกษาไว้โดยมิชอบ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้กองทุนก็ได้พยายามสอดส่อง ดูแลและแก้ไข (3) เพราะธนาคารกรุงไทย ซึ่งร่วมบริหารโครงการในเรื่องเอกสาร สัญญาควบคุมการรับจ่ายเงิน ทำบัญชี และติดตามทวงหนี้ ปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี โดยอาศัยเครือข่ายของธนาคารกว่า 600 แห่ง ที่มีอยู่ทั่วประเทศ ใญ่บุคลากรของธนาคารมาร่วมในโครงการกว่า 400 คน ทำได้เครือข่ายทางการบริหารของธนาคารกรุงไทยมาสนับสนุนโครงการจึงป้องกันการตัดสินใจที่ถูกคั่งอที่ช่วยให้งานโครงการได้เริ่มขึ้นและบริหารได้จรรูปรวดเร็ว

ดังนั้น ใน 6 ปีแรกถือว่าโครงการเริ่มมาได้แล้วอย่างคั่งและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง จากนี้ไปจนถึงอีก 20 ปีข้างหน้า เมื่อโครงการขยายออกไปมากขึ้น มีผู้เพิ่มมากขึ้นจนถึง 8,000,000 คน และหนี้จะครบกำหนดถึงวาระใช้หนี้คืนมากยิ่งขึ้น ถึงเวลานั้นจะเป็นบทพิสูจน์ที่แท้จริงว่า โครงการจะประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะจะต้องผ่านขั้นตอนงาน ๒๓ คือ ๑. ทวงทวงหนี้

โครงการที่ล้มเหลว เพื่อสวัสดิการแก่สังคม ซึ่งมีนโยบายการดำเนินงานมาหลายปีระยะเวลาค่อนข้างยาวนาน มีอัตราพักหนี้ 2 ปี ก่อนเริ่มต้นก่อนหนี้ มีอัตราดอกเบี้ยต่ำมีการผ่อนปรนเมื่อผู้กู้ตกงาน เหล่านี้ล้วนแล้วแต่จะเปิดโอกาสให้หนี้สูญเป็นจำนวนมาก โครงการนี้จึงต้องมีการทบทวนที่ดี ทั้งในแง่การบริหารที่เป็นกิจวัตรปกติ ซึ่งได้แก่ การบริหารเอกสารที่ครบถ้วน การจ่ายเงินและควบคุมเงิน การสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้กู้และสถาบันการศึกษา การควบคุมให้การคัดเลือกผู้กู้ได้ผู้ที่อาจจนจริงๆ การติดตามทวงหนี้ และในการบริหารส่วนที่เกี่ยวกับกรมอนปรนเพื่อสนองเป้าหมายทางสวัสดิการทางสังคม การบริหารในส่วนระดมทุนบริหารมีเป้าหมายที่จะให้มีหนี้สูญน้อยที่สุด ส่วนการบริหารในส่วนหลังซึ่งมีแนวคิดและเป้าหมายที่จะให้เกิดสวัสดิการที่ถึงแก่สังคม จะต้องถืออำนาจใหญ่ที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจเงินหลุดพ้นจากปัญหา การบริหารทั้งสองส่วนนี้มีความขัดแย้งกันในตัว หากบริหารเงินกู้ยืมอย่างเข้มแข็งจนเกิดไปจนเกิดความเดือดร้อนแก่ผู้กู้เป็นส่วนใหญ่จะละเมิดเป้าหมายทางสวัสดิการสังคม และอาจนำไปสู่ปัญหาทางการเมืองได้

ภารกิจเฉพาะหน้าของผู้รับผิดชอบโครงการขณะนี้ คือ การสร้างองค์กรบริหารที่มีประสิทธิภาพ เช่น ที่สำนักงานโครงการกองทุนกู้ยืม และที่ธนาคารกรุงไทย เพื่อเตรียมรองรับการระดมที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และโดยเฉพาะใน 5 ปีข้างหน้า จะเป็นการระดมสหการระดมเงินขึ้นที่ขาดอำนาจ คือ ภาวชนวนชนิ พหุการบริหารได้สำเร็จจะสามารถสร้างสมดุลระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานให้สวัสดิการแก่สังคม ๓ จะพูดได้ว่า โครงการกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง